

JAG SER OCH VILL FÖRSTÅ

Grooming som en del av
sexuellt utnyttjande av barn
mot ersättning.

CHILDX

Grooming

Grooming är när en person skapar en relation med ett barn, online eller i verkliga livet, i syfte att senare utnyttja barnet sexuellt. Det börjar ofta med uppmärksamhet, komplimanger och att bygga förtroende genom manipulation. Processen är ofta snabb och barnet kan utsättas för hot eller utpressning. Den som utsätter barnet låtsas ofta vara jämnårig men behöver inte göra det. Målet är att stegvis vänja barnet vid sexuella samtal eller handlingar. Grooming drabbar barn med svagt stöd från sin omgivning extra hårt. Det är vanligt att barnet känner skuld, skam eller rädsla, vilket gör det svårt att berätta och ta sig ur situationen.

I VISSA FALL ANVÄNDS olika typer av ersättning, som pengar, gåvor eller tjänster, i samband med grooming. Då blir grooming inte bara ett sätt att få kontakt och bryta ner barnets gränser, utan också ett medel för att skapa beroende och makt. Det sexuella utnyttjandet sker då mot någon form av ersättning. Den som utnyttjar barnet kan använda detta för att få barnet att fortsätta, att inte berätta, eller för att få barnet att tro att det själv bär ansvar för det som hänt.

NÄR ERSÄTTNING ANVÄNDS i samband med övergrepp kan det bli ännu svårare för barnet att förstå vad det har varit med om. Det är vanligt att barnet skäms, tror att det själv har valt eller gått med på det som hänt, trots att barnet i själva verket blivit utnyttjat. Den som utnyttjar barnet använder ersättning för att kontrollera, för att tysta och för att förstärka ojämlikheten i relationen. Det är aldrig barnets ansvar.

Groomingprocessen

Grooming följer ofta ett mönster där den som utsätter barnet stegvis påverkar barnets bild av vad som är normalt i en relation. Genom att använda vänskap, romantik eller omtanke som verktyg flyttas gränser successivt. Överträdelseerna kan börja subtilt, som sexuella skämt eller antydningar, och sedan trappas upp till direkta handlingar eller krav. Den som utsätter barnet kan sätta en etikett på relationen, som att de är bästa vänner eller ett par, för att få det att kännas viktigt och speciellt. Om barnet tvekar används ibland skuld, hot eller påminnelser om gåvor eller ersättning för att behålla kontrollen och hindra barnet från att ta sig ur. Målet är att barnet ska stanna kvar i situationen och inte berätta för någon.

DET ÄR VÅRT ANSVAR ATT SE OCH AGERA.

- För att fler barn ska få rätt skydd måste vi förstå kopplingen mellan grooming och sexuellt utnyttjande mot ersättning.
- Genom att se signalerna tidigare, fråga med omtanke och möta barn med respekt och kunskap, kan vi göra skillnad.
- Genom att prata öppet om hur barn blir utnyttjade – utan att skuldbelägga – kan vi stärka barns förtroende för vuxna.
- När vi ser hur ersättning används för att kontrollera och tysta barn, blir vårt ansvar att agera ännu tydligare.

Det här materialet är framtaget för att öka kunskapen om sexuellt utnyttjande av barn mot ersättning, med särskilt fokus på hur grooming kan vara en del av processen. Det riktar sig till yrkesverksamma som möter barn och unga, och syftar till att stärka förmågan att upptäcka, förstå och agera vid signaler på utsatthet.

CHILDX

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**

Utvecklat av stiftelsen ChildX genom projektet "Identifiera flera",
med stöd från Allmänna arvsfonden 2023–2026.

WWW.CHILDX.SE

info@childx.se

Tryckår: 2025. Projektledare: Johanna Prins. Illustrationer: Agnes Lind